అంకురం

బండారు లక్ష్మి

మలయ మారుతం- కలకూజితాలూ-దూరాన చర్చి గంటలు- నిశాచరుడికి వీడ్కోలు చెప్తుంటే-

సుప్రభాతంలోని చరణాలను గానం చేస్తున్న మధుర స్వరం- హారతిని ఆరగింపు చేస్తూ చిరు గంటల సవ్వడి- ఉదయలక్ష్మిని స్వాగతం పలుకుతుంటే-

పాదాలకు జీరాడుతున్న పట్టీల- మువ్వల కిలకిలలు

గాజుల గలగలలు- మెట్టెల కలకలలు

కోడలి రాకను సూచిస్తుంటే-

దశరథరామయ్య హృదయం యింకా ఏదో శబ్దం కోసం తహతహలాడుతోంది.

"రాత్రి బాగా నిద్రపట్టిందా మావయ్యా?" సంపద సంస్కారపూరితమైన గొంతుకకు కళ్ళు తెరచి తలగడకు ఆనుకొని కూర్చున్నాడు.

ఆమె అందిచ్చిన బత్తాయి రసం త్రాగుతూ- అడ్డు వచ్చిన బత్తాయి గింజను అర చేతిలో వేసుకున్నాడు.

విత్తనం వైపూ- సంపదవైపూ మార్చిమార్చి అతను చూసిన చూపు- భూదేవిలాంటి కోడలు యింట్లో వుంది - అయినా నా వంశ వృక్షం - చక్కటి పువ్వునీ- రెండు కాయల్ని కాయకుండా- నా యింట్లో కేర్ కేర్‌మని పసి పిల్లల ఏడుపులు వినపించకుండా- వుండడానికి కారణం ఏమిటి?

ఆ చూపును అర్థం చేసుకున్న సంపద లేచి నిలబడి మందహాసం చేసింది. "మీ వంశ వృక్షం- చీడ పీడల భయం నుంచి బయట పడగానే చక్కటి కాయలు కాస్తుంది మావయ్యా- మీరు కంగారు పడకండి." చిరు నవ్వుతో గ్లాసును తీసుకొని బయటికి నడిచింది సంపదలక్ష్మి.

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు మంచం దిగి- షవర్ క్రింద నుంచి వచ్చిన భర్తకు టర్కీ టవల్తో తల తుడుస్తూ-

"మనం రేపు ఉదయం వెళ్ళికెళ్ళాలి. మావయ్య చెప్పేరు" అంది సంపద.

"ఊ- అలాగే నీ యిష్టం-" అన్నాడు ప్రభాకర్ ఆమె హృదయానికి తల చేర వేస్తూ.

"అన్నం తినరా ఏమిటి? యిలాగే హాయిగా వున్నట్టుంది మీకు!" అంది ప్రేమగా అతని గడ్డాన్నీ చెక్కిలినీ నిమురుతూ.

"యింత కంటే హాయీ- తృప్తీ- ఎక్కడైనా వూహించగలనా లక్ష్మీ!"

"నాకీ చేతిలోని మధు పాత్ర ముందు అన్నీ దిగదుడుపే."

'అది నా బలహీనత రాణీ- నన్ను క్షమించలేవా"

"కొంచెం వదలండి. భోజనం వడ్డించెయ్‌నా- కాఫీ తీసుకరానా?"

"నువ్ కూడా నాతో తింటానంటే అన్నమే వడ్డించెయ్."

"ఊ - ఎక్కడికి–పెళ్ళికి ఏ వూరు-" అన్నం కలుపుకొని - ఆమెకు నెయ్యి వడ్డిస్తూ అడిగాడు.

"కృష్ణరాజుపాలెం. మీరు కప్పరాజుపాలెం అంటారుగదా."

"మైగాడ్- ఆ వూరయితే నేనూ రాను. నువ్వూ వెళ్ళొద్దు."

"ఎందుచేతనట?" సావకాశంగా అడిగింది సంపద.

ఎందుకేవిటి- ఆ వూరెళ్తే - ఏ పల్లెటూళ్ళు మన బాధసీమరా అని పాడుకోవాలి - ఒకటే బురద- ఒళ్ళంతా నెప్పులూనూ."

"మీ నాన్నగారేదో పాట పాడతారట- ఒకసారి వెళ్ళండి.!"

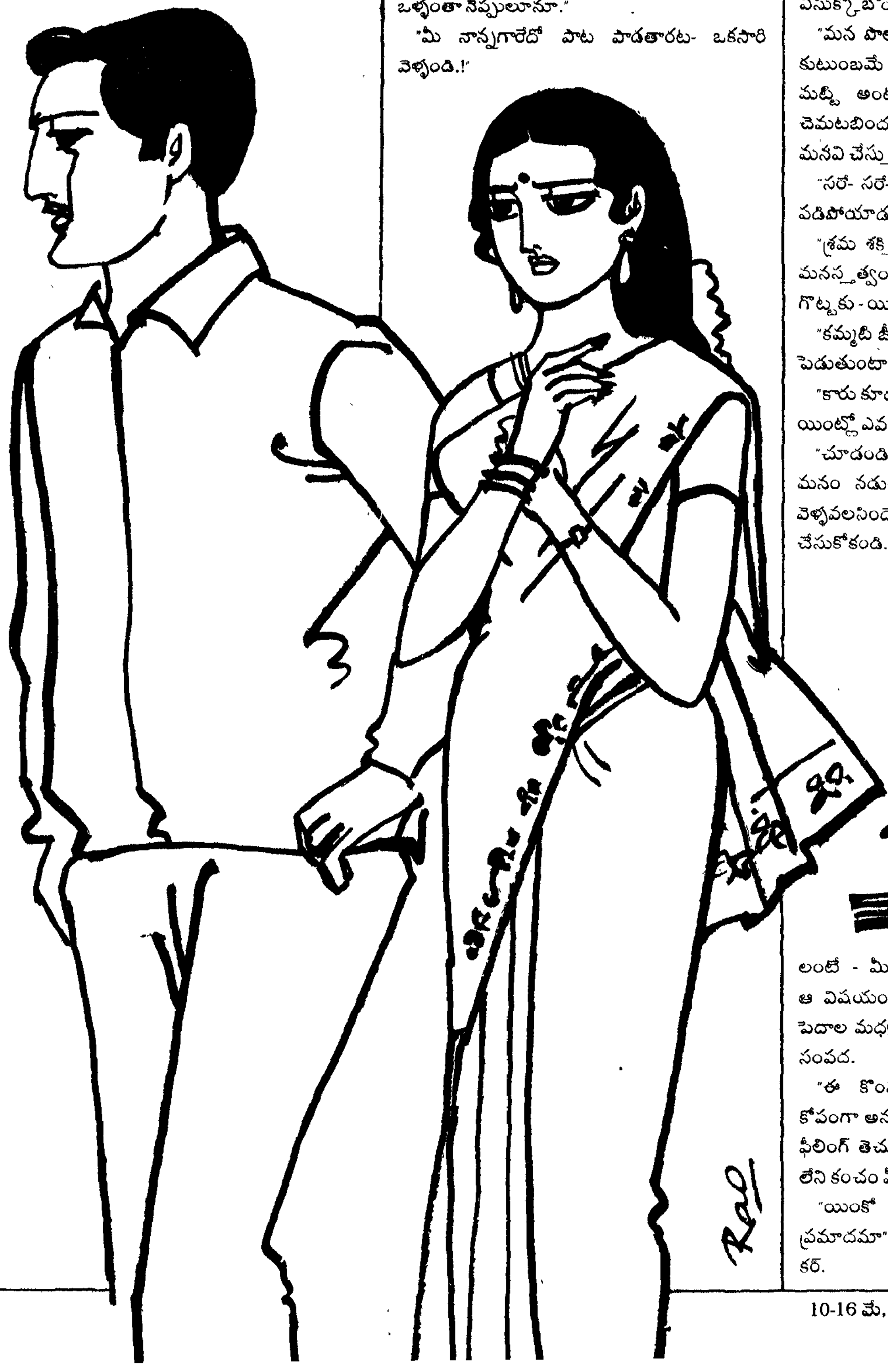

"బాబోయ్ యిదేదో కుట్రలా వుంది. నేనా గతుకుల రోడ్డు మీద ఆ మొరటోళ్ళ మధ్యకు వెళ్ళలేనే బాబూ."

"మీ నాన్నగారికి అనవసరంగా ఉద్రేకం తెప్పిస్తారు గానీ- ఉదయం ఆరు గంటలకే బయల్దేరండి. అటువంటి కష్టాలు చూస్తేనే- మన సుఖాల విలువ పెరుగుతుంది- బోర్ కొట్టదు."

"ఊ- నువ్వెప్పుడూ నాన్నగారినే సమర్థిస్తావ్." విసుక్కోబోయాడు ప్రభాకర్.

"మన పొలాలన్నీ- మీ తాతగారి కాలం నుంచీ ఆ కుటుంబమే చేస్తున్నారు. మన కాళ్ళకు పిసరంత మట్టి అంటకుండా- మన ఒంటి నుండి ఒక్క చెమటబిందువు రాల్చకుండా- ధాన్యరాసుల్ని మనవి చేస్తున్నందుకు-"

"సరే- సరే- సరే నువ్ చెప్పినట్టే వెళ్దాం." కంగారు పడిపోయాడు ప్రభాకర్.

"శ్రమ శక్తి, అబ్సెంటీ లేండ్ లార్డిజం- ఫ్యూడల్ మనస్తత్వం- యిటువంటి మాటల్చెప్పి నన్ను బెదర గొట్టకు - యిలాంటివి-"

"కమ్మటి జీవితంలో- పంటి క్రింద రాయిలాగ- బాధ పెడుతుంటాయేం?" పూర్తి చేసింది సంపద లక్ష్మి.

"కారు కూడాలేదు కదే లక్ష్మీ. అమ్మ యింకా రాలేదు. యింట్లో ఎవరూ లేకుండా నాన్నగార్ని ఒదిలేసి "

"చూడండి మహాశయా- ఒంకలన్నీ ఓవర్ రూల్డ్- మనం నడుచుకుంటూ అయినా సరే- ఆ పెళ్ళికి వెళ్ళవలసిందే. యింక ఆ రూట్లో వెళ్ళి బుర్రను పాడు చేసుకోకండి. ఉదయం ఆరు గంటలకు బయల్దేరా

లంటే - మీరు రాత్రి పది గంటలకే నిద్రపోవాలి. ఆ విషయం ఒక్కటే జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి." నవ్వు పెదాల మధ్య అణుచుకుంటూ పెరుగు వడ్డించింది సంపద.

"ఈ కొంపలో నువ్వొక డిక్టేటర్వైపోతున్నావ్." కోపంగా అనబోయి ఆమె మొహం చూసి- అనుకున్న ఫీలింగ్ తెచ్చుకోలేక- నిస్సహాయంగా నవ్వేసి- నోరు లేని కంచం మీద తలపడ్డాడు ప్రభాకర్.

"యింకో గంట పోయాక బయల్దేరితే ఏవన్నా ప్రమాదమా" దుప్పటిని పైకి లాక్కోబోయాడు ప్రభాకర్.

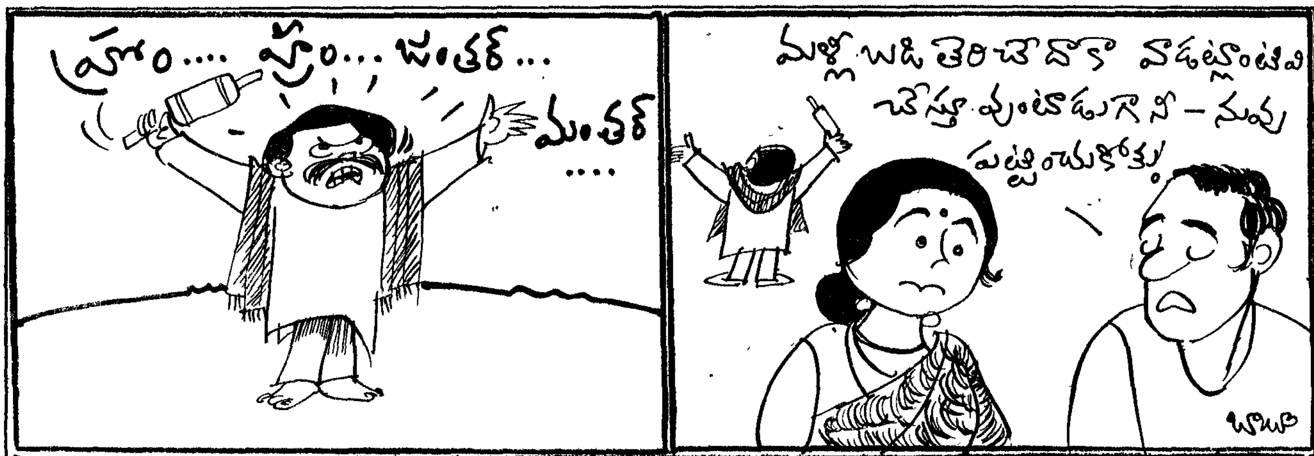

"ఒక్కటి కాదు. చాలా ప్రమాదాలున్నాయిగానీ- ఒకసారి మన పెళ్ళవలేదింకా నేను లాంచీలో భద్రాచలం వెళు్తన్నానని తెలిసి మీరేం చేసేరు!తెల్లారు ఝూమున నాలుగ్గంటలకే ఫుల్‌గా ముస్తాబయి పోయి - ఆ చలిలో లాంచీ ఎక్కి నా కూడా- మీరు అనుకుంటే ఎంత పనన్నా చేస్తారు స్వామీ- నాకు తెలుసు."

"ఊ - చాల్లే - నదు - లక్ష్మీ ఆ లాంచీ ప్రయాణం భలేగా వుందే!"

"వుంటాది స్వామీ-ప్రియురాలితో ఏం చేసిన మజాగానే వుంటుంది."

సీట్లో టర్కీ టవల్ పరచి- పెట్టి- ప్రెజెంటేషన్ ప్రక్కన సర్ది సదుపాయాలు చేసేడు రాముడు.

యిద్దరూ బస్‌లో కూర్చున్నాక టికెట్లు తీసి- తీసుకోవాలసిన మర్యాదల గురించి కండక్టర్‌కు చెప్పి మూల్యం చెల్లించి- యింజన్ స్టార్టవ్వగానే దిగిపోయాడు క్రిందికి.

ప్రభాకర్ స్టార్ అండ్ స్ట్రైల్ తెరచి- హాలీవుడ్ స్టార్ల సంపదల్ని- సంపదకు వివరించబోతుంటే- చిన్న కలకలం.

యిద్దరూ తలెత్తి చూసేరు.

యిద్దరు పోర్టర్లు- ఒకతణ్ణి చెరో రెక్కా పట్టుకుని బలవంతంగా ఎక్కిస్తుంటే-అతను ఎక్కనని గిజాయించుకొని అల్లరి చేస్తూ- కేకలు తిట్లూ మొదలెట్టాడు. నల్లగా, సన్నంగా, పొడుగ్గా వున్నాడు. మాసి తోళ్ళయిపోయిన గుడ్డలూ -గుంటలు పడిపోయిన కళ్ళూ-

ఒరేయ్ శేషారావ్-ఈడు మూడు రోజుల్నించి యింటి మొకం సూట్టల్లేదు. సారా తప్ప మంచి నీళ్ళు ముట్టటల్లేదు. యింటికాడ పెళ్ళం బాలెంత రాలు-పాపం నిన్న ఏడుత్తా జెప్పింది. ఎదవని నాగరాయి లంకలో దింపెయ్." డ్రైవర్‌తో యింకో డ్రైవర్ చెప్తున్నాడు గట్టిగా అరిసి.

"నా యిట్టంరా లంజా కోడుకా నా డబ్బు కట్టబడి సంపాదించేను- ఎవడ్రా నువ్వు- ఒరేయ్ శేషిగా ఎక్కడ్రా దింపెత్తావ్. నిన్ను మడ్ర్ సేసెస్తాను. నీ బస్సు- దీనమ్మ కాలవలోకెట్టేత్తాను.!"

అంకురం

"ఒరేయ్ రంగా కాసేపు నోరు మూసుకో- కారులో పెద్ద మనుషులున్నారు. న్యూసెన్స్ చెయ్యకు బాగోదు." కండక్టర్ గదమాయించేడు.

"ఒరేయ్ నారాయుడూ- నిన్ను కూనీ సేసేసి- నీ రత్తం సారాలాగ తాగేత్తాను ఎదవా- ఎవడ్రా పెద్ద మనిషి- ఈ కార్లో తాగని మొగోడేవడన్నా వుంటే యిలా రమ్మను. యిలా రమ్మన్రా సెవులు కోసి చేతులో పెట్టిస్తాను."

"ఎవరి చెవులు" ఎవరో అన్నారు.

"యింకెవరియ్ మనయ్యే - తాగుబోతెదవ థూ." తుపుక్కున ఉమ్మేసాడు మీసాల ఆసామి.

"ఆడితో టేటి వూరుకోండి పెద కాపుగారూ- తరవాత స్టేజిలో దింపేద్దాం. ఐదు నిమిషాలు ఓపిక పట్టండి."

సంపదలక్ష్మి నిట్టూర్పును దిగమ్రింగి అతని వైపు సానుభూతిగా చూసి మొహం ప్రక్కకి త్రిప్పుకుంది.

ప్రభాకర్ పుస్తకంలోనించి- మొహం పైకెత్తలేదు. పేజీ కూడా త్రిప్పలేదు. ఏపుగా ఏదిగి దిగంతాలకు విస్తరించి వున్న పొలాల్ని కాసేపు చూసి "పొలాలు చూడండి. పచ్చగా ఎంత బావున్నాయో- భూ మాత కడుపు పంట." అంటూ ప్రభాకర్ దృష్టిని పొలాలవైపు మరలించింది సంపద.

"తమరు దిగవలసిన చోటువచ్చేసిందండి," డ్రైవర్ యింజన్ ఆపుజేసేసేడు. బస్ వాగు దగ్గర ఆగి పోయింది.

బస్‌లోకి ఎవరో ఎర్రటి కుర్రాడు వచ్చేడు. "నమస్కారం సార్- రండి- సామాను యిదేనా మీరు దిగండి-గుమస్తా తెస్తాడు. ఆ యిదిగో శేషారావ్ మధ్యాహ్నం ట్రిప్పులో యింటికొచ్చి భోజనాలు చేసి వెళ్ళండి." మైసూరు గిత్తల బండి లోపల మెత్తని పరుపు.

బంగారు మలామా వేసిన కొమ్మ తొడుగులు- లేఎండ పడి కాంతులు వెదజల్లుతూ గిత్తల్ని అందంలో ముంచెత్తుతున్నాయి.

కుర్రాడు అందంగా లేతగా ప్రతి అంగుళం ఆరోగ్యంతో తొణికిసలాడుతున్నాడు.

"యిదిగోనండి- ఈ పదకొండో మైలురాయి దగ్గర్నించీ ఆ కనబడేయన్నీ మీ పొలాలేనండి-మొత్తం డబ్బై ఎకరం. ఆ తరవాత చేను మాదండి-ఏభై ఎకరం ఏకండీ చెక్క." ఎర్రటి కుర్రాడు ఉత్సాహంగా చెప్పుకు పోతున్నాడు.

"గిత్తలు బావున్నాయి."

సంపదలక్ష్మి మాటకు అతని మొహం వికసించి పోయింది. ఆనందంతో వుబ్బితబ్బిబ్బయి పోయాడు.

"ఈ రెండూ నావేనండి. మా యింట్లో పుట్టినియ్యే నేనే పెంచేను. నేనుంటేగానీ దాణా తినవండి. ఎంత రాత్రయినాగాని నేను చెక్క తినిపించేదాకా అలాగ నిలబడి వుంటాయి- మా సత్యం - శివం." వాటివైపు ఆకుర్రాడు ఆప్యాయంగా చూసుకుంటూ చెప్తుంటే సంపదకి అనుకోకుండా కళ్ళు చెమ్మగిల్లేయి.

ఆ పందిళ్ళూ- ఆర్భాటాలకూ- విస్తుపోకుండా వుండలేకపోయింది. నాలుగంకణాలకూ పందిర్లే.

వీధిలో వేసిన చలవ పందిట్లో సోఫాలూ-కుర్చీలూ - అతిథులూ కోలాహలంగా అట్టహాసంగా వుంది.

వెనకవైపు పందిట్లో గాడి పొయ్యిలూ- కాగుతున్న కళాయిలూ- యభై మందికి తక్కువ లేకుండా పనులు చేస్తున్నారు.

కుడి వైపు పందిట్లో భోజనాలకు బారులుగా టేబిళ్ళూ- కుర్చీలూ గాజు గ్లాసులూ-

"యిక్కడ మాంసాలూ - చేపలూ- ఒడ్డిత్తారండి అయ్యేంపు పందిట్లో కాయగూరల భోజనాలు ఒడ్డిత్తా రండి. ఈ మూడ్రోజులూ- యింక ఒండీ వాళ్ళు ఒండుతుంటే తినీవోళ్ళు తింటుంటారు.

ఈసరికి ఐదు మిటాయి వుండలు చేత్తారండి-ఐదు రకాల పిండి వంటలు యాభై కాలిళ్ళేడతారు అమ్మాయి గారికి." ఆవిడెవరో ఏకరువు పెడుతుంటే వింటూ చూస్తోంది సంపదలక్ష్మి.

ఆడవారున్న అంకణంలోకి తీసికెళ్ళింది రమ్మని.

అక్కడ ఎవరూ రెండు కె.జి.ల బంగారానికి తక్కువ మొయ్యడం లేదు లక్షల మీద తప్ప వేల గురించి ఎవరూ మాట్లాడడం లేదు.

పెళ్ళికొడుకు ఏదో చదువుకుంటున్నాడట.

స్నేహితులు చాలామంది వచ్చారు.

వీళ్ళు సంపదలో సరితూగరు కానీ వంశం మంచిదని చేసుకుంటున్నారట. యింతకూ ఆ వంశంలో ఎవరికీ సంపాదించవలసిన ఖర్మ పట్టలేదుట - దర్జాగా తిని జల్సా చెయ్యడం తప్ప.

సంపద అక్కడ కూర్చోలేకపోయింది. అంతకంటే గాడిపొయ్యి దగ్గర కూర్చొని ఉల్లిపాయలు కొయ్యడం నయం అనిపించింది. ఎవరూ గమనించకుండా మండువాలోకి వచ్చింది. నాలుగయిదు గ్రూపులు పేకలో మునిగిపోయి కుస్తీ పట్లు పడుతున్నారు.

ఎక్కడ చూసేదో ఆ ఎర్రటి కుర్రాడు గబగబా వచ్చి-

"మీకిక్కడ ఏమీ తోచడం లేదులా వుంది. డాబా మీద రండి అన్నయ్యగారిని పిలుస్తాను." అంటూ పైకి తీసికెళ్ళాడు.

డాబా మీద నిశ్శబ్దంగా వుంది. కొబ్బరాకుల నీడ- చేతికి అందుతున్న కొబ్బరికాయలూ- మనిషి ప్రకృతికి దూరమైపోయి- సహజమైన అందాలనూ-ఆప్యాయతలనూ అందుకోలేక-స్వయం కృతాపరాధంతో కృత్రిమ జీవితానికి అలవాటు పడిపోయి బానిసైపోతున్నాడు. అడవి పంది మాంసం మషాళా వాసనలను వెదజల్లుతూ నాసికా పుటాలను తాకుతోంది.

"చేపలన్నీ తూ చెర్లోయేనండి. ఒకోటీ రెండు కే.జి.లకు తక్కువ లేవు."

"తిన్నదాని కంటే పారేసేదే ఎక్కువలాగుంది." అంది సంపద -గంపలతో మోసుకుపోతున్న అరిటాకుల్ని చూస్తూ.

"పారేసేదాకా వడ్డించడమే దర్జా అంటే." పేలవంగా నవ్వేసేడు ఎర్రటి కుర్రాడు. భోజనాలు పూర్తయినట్టున్నాయి కుర్రాళ్ళు గోలగా బయటికి వచ్చేరు చేతులు కడుక్కోడానికి.

ఒక్కళ్ళ కాళ్ళూ- సరిగ్గా భూమ్మీద ఆనడంలేదు.

నలుగురు మనుషులు గంగాళాల్లో నీళ్ళు ముంచి చేతుల మీద పోస్తున్నారు. యింకా కొంత మంది ప్రక్కన నిలబడి నమ్రతగా తువాళ్ళు అందిస్తున్నారు.

వున్నట్టుండి ఎవరికొచ్చిందో-తిక్క ఉస్తి కాయ నాటి మర్కటాల్లా తోపులాట మొదలెట్టేరు. అరుపులూ, కేకలూ ఐదు నిమిషాలలో మల్లె పువ్వుల్లాంటి తెల్లని బట్టలు బురద మరకలతో జుగుప్సాకరంగా యిన్‌షర్ట్‌లన్నీ న్యూసెన్స్‌గా ఒక్కొక్కళ్ళూ అడవి పందిని తిన్నట్టు కాకుండా- ఆ లక్షణాలను ఒంట బట్టించుకొని దొర్లుతుంటే సంపదకు కడుపులో తిప్పినట్లు కళ్ళు తిరుగుతున్నట్లు అనిపించింది. తూలి పడబోయి పెట్టగోడను పట్టుకోబోతుంటే భుజం మీద చెయ్యిపడింది.

వెనకాల ప్రభాకర్- ఎంతసేపట్నుంచి వున్నాడో- మొహం చిన్నబోయి వుంది. వీళ్ళేనా నా భారత మాత

రక్తపుపోటు కలవారికి కృత్రిమ ఉప్పు?

మామూలు ఉప్పులో నాట్రియమ్ ఐయాన్ రక్తపుపోటుకు మూత్రపిండాల వ్యాధికి, యితర వ్యాధులకు కారణం. ఇది లేకుండా జపాన్‌లో మొట్టమొదటి సారిగా కృత్రిమంగా ఉప్పు తయారుచేశారు. ఇలా కృత్రిమంగా తయారు-చేసిన ఉప్పు 90 శాతం వరకూ మామూలు ఉప్పు రుచినే పోలి వుంటుంది. ఈ కొత్త ఉప్పు, మెగ్నీషియం సాల్ట్‌లా చేదుగా ఉండదు. ఆరోగ్యరీత్యా చాలామంది మెగ్నీషియం సాల్ట్‌ను ఉపయోగిస్తుంటారు.

(జ. వా.)

అంకురం

ఆశాజ్యోతులు! నా భావి భారత దేశ మేధావులూ, విద్యావంతులూ. సంపదకు భోరున ఏడవాలనిపించింది.

కానీ ఆ మేధావుల్లో తన భర్త కూడా ఒకడు.

ఏడుపు కడుపులోనే సుళ్ళు తిరుగుతూ వుండిపోయింది.

కంటిలోని తడి క్రింద పడేలోపలే ఆరిపోయింది.

ఎంతటి శోకాగ్నినైనా కడుపులో దాచుకొని కన్నీటిని ఆవిరిగా మార్చుకొని శరన్మేఘాలను సృష్టించి - యింటి పరిసరాల్లోకి దుఃఖ పుటాన్ని చేరనివ్వని తన చిన్నారి ప్రియురాలు సంపదను చూస్తుంటే ప్రభాకర్‌కి ఏదో బెదురు.

"మీరింకాయిక్కడే వున్నారా-రండి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకొని సాయంత్రం జీడి తోటలోకి వెళ్ళదుగాని- మన భాగ్యకారకాలు అవే." ఆ ఎర్రటి కుర్రాడు వచ్చి క్రిందకు తీసికెళ్ళేడు.

గదిలోకెళ్ళి మంచం మీద వాలింది సంపద.

"యిదిగో ఈ ఆంటీని అడుగుదాం లోపలికి రా"

ఎవరో పిల్లలు లోపలికి వచ్చేరు.

సంపదలక్ష్మి కళ్ళు తెరచి చూసింది.

తెల్లగా బొద్దుగా వున్న యిద్దరు పాపలు పుట్టినప్పట్నుంచీ పాలకోవా, ఐస్‌క్రీం తప్ప యింకోటి తిన్నట్టు లేరు.

"ఏంటమ్మా" యిద్దర్నీ మంచం మీద కూర్చోబెట్టుకొని ముద్దుగా అడిగింది.

"అది కాదు ఆంటీ వాల్ట్ డిస్నీ పిక్చర్ బావుంటాయా- లారెలండ్ హార్డీ పిక్చర్స్ బావుంటాయా-మీరే చెప్పండి.

ఓ గంటసేపు వాళ్ళతో యింగ్లీషు వాగించి అలసిపోయింది సంపద.

మూడున్నరకు ప్రభాకర్‌ని గదిలోకి తీసుకొచ్చి.

టీ తెప్పించాడు ఎర్రటి కుర్రాడు. జీడి పప్పు కూడా వచ్చింది.

"మన తోటలో జీడి పప్పు. నాలుగింటికి బయల్దేరితే కాసేపు తోటలో తిరిగి ఒద్దురుగాని. మీ కూడా నేనే వద్దామనుకున్నానుగానీ పనుంది. పెళ్ళి కొడుక్కి ఎదురు సన్మానం జెయ్యాలంట. మీ కూడా కుర్రాణ్ణి పంపిస్తాను. చీకటి పడకుండా వచ్చెయ్యండి."

"అలాగే"

పట్టణంలో సాయంత్రానికీ, పల్లెటూళ్ళో సాయంత్రానికీ భేదాన్ని విశ్లేషించుకుంటూ నడుస్తోంది సంపద.

ఎక్కడ బడితే అక్కడ నల్లటి విగ్రహాలు, వీభూది పళ్ళలాగా రోడ్డు ప్రక్కన కూర్చొని దమ్ము ఎగరబోస్తూ ఆడుకుంటున్నారు. గుడి ప్రక్క నీడలో పదిమంది చేరి అష్టాచెమ్మా, పందాల మీద పందేలు వేసి ఆడేస్తున్నారు.

చెరువు నుండి సునాయాసంగా కలిడితో నీళ్ళు మోసేస్తున్న పదేళ్ళ పిల్లలు ఎవ్వరిలోనూ, కంగారూ, ఆతృతా, గాభరా, కనబడ్డం లేదు. నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు తాయితీగా చేసుకుంటున్నారు పనులు.

గణగణగణా బడి గంట వినిపించింది. దగ్గర్లో బడి వున్నట్టుంది పిల్లలంతా పుస్తకాల సంచులు భుజాలకు తగిలించుకొని అల్యూమినియం కేరేజీలు వూగించుకుంటూ పోతున్నారు.

"మీనాన్నడుగోనే, మీ నాన్నే పడిపోయేడు" వెనకాల ఆడపిల్లల గొంతు. ప్రక్కన పెద్దరావి చెట్టు క్రింద సిమెంటు అరుగు, మాసిన గుడ్డలతో అస్తవ్యస్తంగా కాళ్ళు ముడుచుకొని పడుకొన్న మనిషి. సంపదలక్ష్మికి అడుగు ముందుకు పడలేదు.

ఆ పిల్ల బక్క పలచటి పదేళ్ళ పిల్ల, గ్రుడ్ల నీరు క్రుక్కుకుంటూ సాటి పిల్లల మధ్య తల వంచుకొని, గడగడ వణుకుతూ అతని దగ్గరకెళ్ళి- చెయ్యి పట్టుకొని-

"రా నాన్నా, యింటికెళ్ళోదాం, నాన్నా లెగు, నాన్నా." ఆ పిల్ల అతణ్ణి తట్టి లేపుతోంది.

సంపదలక్ష్మి కంటి నీరు జలజలా రాలింది.

చూడలేనట్టు గబగబా నాలుగడుగులేసింది.

ప్రభాకర్ ఆమె చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

సంపద కళ్ళు తుడుచుకుంది.

"కన్న తండ్రిని ఆస్థితిలో చూసే ఖర్మ పిల్లలకు రావడం, ఎంత దురదృష్టకరం, అంత కంటే పిల్లల్లేకుండా వుండడమే మంచిది. అందుకే నేను...." సంపదలక్ష్మి మాట పూర్తి చెయ్యలేదు. ప్రభాకర్ చెయ్యి బిగుసుకుంది.

ఆ బిగింపులో ఓదార్పు వుంది. పట్టుదల వుంది. ప్రమాణం వుంది.

అతని నిశ్శబ్ద నివేదన ఆమె హృదయాన్ని తాకుతుంటే తేలికౌతున్న మనసుతో జీడితోట వైపు అడుగేసింది సంపద. □